

طرح دوباره یک موضوع به بهانه ۱۶مهر، روز جهانی کودک؛

کودکان را به وادی «سلبریتسم» نکشانیم

ریحانه جولایی

کنید. اما انگار آن شادی‌ها مخصوص همان روزها بودند و بس. این روزها اما کودکی هم تغییر کرده است. روز و شب کودکان امروزی با تلویزیون، تبلت، انواع و اقسام کلاس‌های درسی و غیردرسی، کلاس ورزش و وزن کم کردن می‌گذرد و واقعیت این است که بچه‌های امروز با این که در مقایسه با گذشته از امکانات بیشتری برخوردارند، اما به اندازه بچه‌های دیروز شاد و سرزنده نیستند. پدر و مادرها در گذشته رابطه خوبی با قصه گفتن و درست کردن سرگرمی‌های مفید و مفرح برای بچه‌هایشان داشتند؛ اما پدر و مادرهای امروزی با این که باسوادترند، به اندازه گذشته وقت و یا حوصله ندارند. در نتیجه تاصداً کودک می‌آید، دکمه تلویزیون را می‌زنند و سراغ کارهای خودشان می‌روند. بچگی کردن با بازی معنا پیدا می‌کند. بچه‌های قدیم با همسالان خود بازی می‌کردند و هیچ اجباری در انتخاب همبازی و بازی وجود نداشت؛ در واقع نوعی آزادی ایمن بر بازی بچه‌ها حکم فرما بود. والدین از دور حواس‌شان به بچه‌ها بود اما تا زمان اضطراب وارد بازی آن‌ها نمی‌شدند و دخالتی نمی‌کردند. به همین دلیل کودک در بازی یاد می‌گرفت که علایق فردی خود را بشناسد، بر مبنای علایق درونی عمل کرده و زندگی خود را کنترل کند.

بچه‌های امروز نه در مدرسه و نه

کارشناسان حوزه کودک بر این باورند که نداشتن تعادل در استفاده از تکنولوژی تأثیر منفی و مخربی در رشد و نمو کودک بر جای می‌گذارد و باعث به تأخیر افتادن فرآیند ذهنی کودک می‌شود

در انتخاب بازی‌ها و همبازی آزادی چندانی ندارند و گویی بدون دخالت و نظارت مستقیم والدین نمی‌توانند قدم از قدم بردارند. متأسفانه قریب به اتفاق کودکان امروزی می‌آموزند که بدون کنترل دیگران از پس یک بازی هم بر نمی‌آیند. در نتیجه دنیا را جای ناامنی می‌بینند که هیچ کنترلی بر اتفاقات آن ندارند و همین روند، جلوی شادی‌های واقعی را می‌گیرد. کودکان امروز بیش از هر چیز با تنهایی و در موارد زیادی با افسردگی روزگار می‌گذرانند.

تکنولوژی شادی نمی‌آورد یکی از باورهای اشتباه والدین این است که گمان می‌کنند هر چه کودکان در رفاه بیشتری باشند شادتر خواهند بود، اما بسیاری از کارشناسان حوزه کودک مخالف این موضوع هستند. تبلت،

بازی‌های رایانه‌ای و انواع و اقسام امکاناتی که امروز در اختیار کودکان است نه تنها آن‌ها را شاد نمی‌کند بلکه فاصله‌شان را با همسالان و گروه‌های دوستی کمتر می‌کند و نتیجه آن غمگین شدن کودک است. براساس پژوهش‌های یک سایت دانش‌محور فقط سه درصد از وقت کودکان به خلاقیت و خلق چیزهای جدید می‌گذرد و بقیه زمان‌شان صرف بازی‌های مهیج، گوش دادن به موسیقی و گشت‌وگذار در شبکه‌های اجتماعی می‌شود. در این پژوهش بیش از دو سوم نوجوانان صاحب گوشی هستند و ۳۷ درصد آن‌ها هم تبلت دارند. کارشناسان حوزه کودک بر این باورند که نداشتن تعادل در استفاده از تکنولوژی تأثیر منفی و مخربی در رشد و نمو کودک بر جای می‌گذارد و باعث به تأخیر افتادن فرآیند ذهنی کودک می‌شود.

بازی‌های کودکان در گذشته مانند گرگم به هوا، قایم باشک، دویدن در حیاط، خاک‌بازی و... علاوه بر تحرک باعث می‌شدند تا کودک از حواس پنج‌گانه خود استفاده کنند و این حواس در محیط و تعامل با همبازی‌ها، روبرو شدن با گرما، سرما، حتی آسیب دیدن‌ها و...

در کودک تقویت می‌شدند. اما کودک امروز با استفاده از فضاهای چند اینچی الکترونیکی نه تنها حواس پنج‌گانه‌اش درست تقویت نمی‌شود، بلکه ممکن است به تأخیر هم بیفتد. از طرف دیگر هوش هیجانی کودک که بخش مهمی از هوش در انسان‌ها است کاهش می‌یابد و این یعنی کودک در بزرگسالی قادر به مدیریت زندگی خود نیست.

کودکان سلبریتی، نان آوران خانواده شاید تکنولوژی برای کودکان شادی به همراه نداشته باشد، اما برای خانواده‌ها منبع بزرگی از سرگرمی و سرمایه است. اگر کمی اهل فضای مجازی باشید بی‌شک کودکان زیادی را دیده‌اید که به واسطه شیرین‌زبانی یا چهره زیبای‌شان معروف شده‌اند. صفحه‌های این کودکان عمده‌تا به سلیقه مادرانشان راه‌اندازی و هدایت می‌شود و هزاران دنبال کننده دارند.

شیرین‌زبانی‌های این کودکان منبع درآمد خوبی برای خانواده به ویژه مادران آنهاست و همین دلیلی است تا در هر شرایطی مادران گوشی به دست بخواهند از کودک فیلم بگیرند و در شبکه‌های مجازی آپلود کنند؛ اما نمی‌دانند با این کار بزرگترین ظلم را در حق کودک خود می‌کنند. آن‌ها نمی‌دانند فرصت‌های طلایی سنین کودکی که باید صرف بازی، نشاط و سرگرمی‌های کودکانه شود، به سادگی به زمانی برای درآمدزایی والدین تبدیل شده است.

در برخی موارد صحبت‌هایی که کودکان در این ویدیوها می‌کنند عجیب است. حرف‌هایی که بیان آنها از زبان یک کودک پنج یا شش ساله کمی دور از ذهن به نظر می‌رسد و برای بیننده تنها یک فکر را باقی می‌گذارد و آن هم آموزش جملات توسط پدر یا مادر است.

در این میان، کودک قربانی، تنها کسی است که دلیل این نوع آموزش را متوجه نمی‌شود و طوطی‌وار از رفتار و جملات پدر و مادر پیروی می‌کند و چون توانایی تشخیص خوب و بد را ندارد و به صرف اینکه آرایش کردن، لباس‌های زیبا پوشیدن، ژست‌های زنانه و مردانه گرفتن و تقلید از دیالوگ‌های بزرگترها برایش لذت‌بخش است، همکاری خوبی را با والدین خود دارد.

از آن طرف والدین به حدی غرق لذت و شهرت توسط فرزندان خود می‌شوند که از صدمات وارد شده به کودکان و تأثیرات منفی در آینده و روند زندگی و در نهایت سرنوشت آنها غافل می‌شوند تا جایی که این پدران و مادران گاهی از بستگان خود نیز درخواست انتشار فیلم و عکس‌های فرزند به ظاهر مشهور خود را دارند. با مشاهده تصاویر این کودکان در آتلیه‌های متفاوت، با لباس‌ها و آرایش‌های متنوع، کیف و کفش‌های با برند خاص، مدل‌های مختلف مو و عینک‌ها و کلاه‌های برند، شرکت‌های گوناگون جهت تبلیغات گسترده محصول خود توسط این کودکان به سراغ آنها می‌آیند و اینجاست که فرزند، نان‌آور خانواده می‌شود.

والدینی که در ابتدا در اثر غلبه فرهنگ افراطی استفاده از شبکه‌های اجتماعی، کودک خود را در معرض دید عموم قرار می‌دادند این بار به فکر درآمدزایی از این مسیر می‌افتند و هر روز با صرف زمان و هزینه‌های قابل توجه، کودکان خود را مجبور به اعمال و رفتاری می‌کنند که هیچ سختی یا شرایط سنی و نیازهای روحی کودک ندارد و شاید تصور نمی‌کنند که به شهرت

شاید خیلی از والدین ندانند استفاده ابزاری از کودکانشان برای کسب درآمد و یا مشارکت شدن در جامعه؛ مثال بارز کودک آزاری است. استفاده‌ای خودخواهانه که فعالان حقوق کودک آن را نوعی «کودک آزاری روانی» می‌دانند

رساندن کودکان‌شان و تبدیل او به یک سلبریتی در سنین کودکی ورود به حوزه حریم خصوصی کودک و وارد کردن او در مسیری است که ممکن است در آینده لطمه‌های روحی بسیاری برایش در پی داشته باشد.

برخی از صاحب‌نظران این‌گونه بهره‌برداری از کودک با هدف درآمدزایی را با عنوان «کودکان کار مجازی» می‌نامند؛ عبارتی که نشان می‌دهد آسیب‌های این نوع سلبریتی‌سازی کودکان با هدف کسب درآمد چقدر جدی است.

کودک آزاری از نوع مجازی کودک آزاری، یکی دیگر از تبعاتی است که انتشار عکس و فیلم کودکان در فضای مجازی باعث آن می‌شود. هنگامی که درباره خشونت علیه کودکان صحبت می‌شود، بلافاصله صورت سرخ شده و بدن کودک را در ذهن خود مجسم می‌کنیم، در حالی که شاید خیلی از والدین ندانند استفاده ابزاری که از کودکانشان برای کسب درآمد و یا مطرح شدن در جامعه می‌کنند مثال بارز کودک آزاری است. نوعی استفاده خودخواهانه که فعالان حقوق کودک آن را نوعی «کودک آزاری روانی» می‌دانند. طبق پیمان‌نامه جهانی حقوق کودک، کودکان از کرامت و حریم خصوصی برخوردارند و تمامی جرایمی که در فضای مجازی علیه افراد زیر ۱۸ سال رخ می‌دهد، قابل پیگیری است.

در آخر لازم به ذکر است، کودکی دوران مهمی از زندگی است. توجه به کودکی و عبور درست از این دوره کاری است که جز با حمایت و تلاش خانواده‌ها میسر نمی‌شود. نام‌گذاری یک روز در تقویم از اهمیت آن روز خبر می‌دهد و روز جهانی کودک یادآور اهمیت این دوره در تمام مراحل زندگی است.

از گوشه و کنار

عضو کمیته کشوری ایدز:

بیماری HIV قابل درمان است

عضو کمیته کشوری ایدز و استادیار دانشگاه گفت: HIV بیماری شش‌ناخته شده و قابل درمان و کنترل است که با انجام مراقبت‌های لازم مانند سایر بیماری‌ها فرد مبتلای می‌تواند، زندگی طبیعی و طول عمر بالاداشته باشد. به گزارش ایرنا، مسعود مردانی افزود: اگر چه در سایر نقاط کشور نیز مواردی از ابتلای افراد به این بیماری گزارش می‌شود اما حجم بالای بیمار یابی در بازه زمانی کوتاه در روستای چنار محمودی از توابع شهرستان لردگان موجب شد تا تیم کارشناسی مجرب در منطقه مستقر و امکانات و تجهیزات به‌منظور تسریع روند بیمار یابی و درمان بیماران با تمام توان به کار گرفته شود. او اظهار کرد: بدون شک با اقدام به موقع مسئولان امر و همکاری مردم منطقه، این عزیزان به زودی بر بیماری غلبه می‌کنند و بیماری تحت کنترل قرار خواهد گرفت. مردانی خاطر نشان کرد: وقتی سطح ویروس به‌صفر برسد، قابل انتقال به افراد دیگر نیست و فرد می‌تواند بدون نگرانی ازدواج کند، بچه‌دار شود و تحت نظر پزشک از انتقال ویروس به فرزندش جلوگیری کند. او اولین نکته در خصوص این بیماری را حفظ آرامش و همراهی و همدلی و اتحاد مردم برای جلوگیری از همه‌گیری بیماری و رعایت بهداشت فردی و اجتماعی دانست.

وسعت مراتع کشور کاهش پیدا کرده است؟

براساس برخی آمارهای منتسب به دفتر فنی مرع سازمان جنگل‌ها، مساحت مراتع ایران حدود ۵۰ سال گذشته بیش از ۹۰ میلیون هکتار بر آورده شده بود اما مدیر کل دفتر فنی مرع سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری می‌گوید که در حال حاضر بر اساس آخرین مطالعات دفتر مهندسی سازمان جنگل‌ها وسعت مراتع کشور ۸۴۰۸ میلیون هکتار است. به گزارش ایسنا، ترحم بهزاد، مدیر کل دفتر فنی مرع سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری گفت: در حال حاضر براساس آخرین مطالعات دفتر مهندسی سازمان جنگل‌ها وسعت مراتع کشور ۸۴۰۸ میلیون هکتار است که ۵۲ درصد سطح کشور را تشکیل می‌دهد. او با اشاره به اینکه در حال حاضر بیش از نیمی از وسعت مراتع کشور در وضعیت فقیر قرار دارند و درصد تاج پوشش آن‌ها کمتر از ۲۵ درصد است، تصریح کرد: احداث کارخانه، معدن کاوی، چرای دام و... از جمله اقداماتی است که سبب تخریب مراتع شده است. بهزاد در ادامه ضمن بیان اینکه ۷۵ درصد ارزش مراتع، ارزش‌های زیست‌محیطی مانند جلوگیری از فرسایش خاک، تنظیم گردش آب در طبیعت و حفظ ذخایر ژنتیک گیاهی و جانوری است، اعلام کرد: ارزش یک هکتار مرع در سال ۳۲۲ دلار است همچنین علاوه بر تولید علوفه ارزش اقتصادی گیاهان مرعی بیشتر مربوط به فرآورده‌های دارویی، غذایی و صنعتی است.

در دستور کار شورای شهر قرار گرفت رفع ۱۰ هزار خطر شناسایی شده در بوستان‌ها

رئیس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران از نظارت شورای شهر برای رفع ۱۰ هزار خطر شناسایی شده در بوستان‌ها خبر داد. به گزارش ایسنا، الهام فخاری با اشاره به گزارش کمیته ایمنی شورای شهر مبنی بر وجود ۱۰ هزار خطر در پارک‌های شهر تهران گفت: ایمن‌سازی زمین‌های بازی و بوستان‌ها جز شاخص‌های شهر دوست‌دار کودک است. حدود ۱۰ سال قبل، تهران به‌عنوان شهر دوستدار کودک معرفی شد و تاکنون باید شاخص‌های تحقق این شهر، عملیاتی می‌شد. او با بیان اینکه مناسب‌سازی و ایمن‌سازی فضاهای عمومی برای کودکان از بوستان‌های بزرگ فراموش‌های آغاز شد، بیان کرد: در یک دوره اقدامات جدی در راستای ایمنی‌سازی زمین‌های بازی بوستان‌ها انجام شد؛ بگونه‌ای که از قوم‌فشرده برای کف‌سازی زمین‌های بازی استفاده کرده و جنس وسایل بازی نیز تغییر کرد، اما دقت داشتند که موفقیت این مهم در گرو نظارت و پایش مستمر است. فخاری با بیان اینکه واحدهای مختلف شهرداری باید در امر پایش و نگهداشت فضاهای مناسب‌سازی شده ورود می‌کردند، خاطر نشان کرد: شهرداری باید نقاط خطر ساز فضاهای عمومی، نورپردازی، بازبینی تجهیزات برقی، رفع چاله و فرورفتگی زمین و... را به صورت دائم پایش کند.

گرفت. هر چه تعامل اجتماعی در شهر بهتر و بیشتر شود، مشکلات اجتماعی کمتر می‌شود. تحقیقاتی که وضعیت روابط اجتماعی را در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۴ مقایسه می‌کند می‌گوید وضعیت عمومی نگاه کلی به سرمایه اجتماعی کشور پایین آمده است، ولی وضعیت سرمایه اجتماعی نسبت به بقیه حوزه‌ها وضع نامطلوبی ندارد. نگاه جامعه شناسی مردم مدار همین را می‌گوید. یک حوزه که می‌تواند راه حل برای مشکلات باشد، بازگشت مردم به جامعه است. نگاه کلی ما این است که مردم از خانه خارج شوند. برنامه‌هایی مانند زیست‌شانه، متعلق به ساعات پایانی شب است ولی برنامه‌های ما بیشتر مربوط به ساعات پایانی روز و آغازین شب است که روی آن ساعات تمرکز داریم.

محمدرضا جوادی یگانه، معاون فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران

موضوع کاهش تنش‌های اجتماعی و افزایش سطح تاب‌آوری شهروندان، مسئله مهمی است و باید روی آن فکر کرد. ایده کلی در شهرداری این است که آن چیزی که می‌تواند بخشی از مشکلات اجتماعی در شهر را کاسته و روابط مردم با همدیگر را بهتر کند، افزایش روابط اجتماعی است.

باید توجه داشت در علوم اجتماعی بین روابط اجتماعی و روابط «جامعوی» فرق می‌گذارند. آدم‌ها به صورت ناظم‌مند به همدیگر متصل هستند.

افزایش سطح تاب‌آوری شهروندان با حضور در شهر

من به راننده اتوبوس که مرا به محل کار می‌رساند، ارتباط جامعوی دارم، کارمند به آقای ایکس و وای، بقال و قصاب به لحاظ ارتباط جامعوی متصل هستند. ولی با آنها ارتباط چهره‌به‌چهره و دوستانه که روابط اجتماعی است، ندارند. اگر روابط اجتماعی در سطح شهر افزایش یابد، بخشی از مشکلات مردم کم می‌شود. برای همین، ایده کلی که مادر سطح معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران برای افزایش انسجام اجتماعی دنبال می‌کنیم این است که روابط اجتماعی را در سطح شهر تهران افزایش دهیم. برنامه ما این است که مردم برای چیزی بجز کار و خرید از منزل خارج شوند و همدیگر